

Persbericht

van het EU-drugsagentschap in Lissabon

EUROPEES DRUGS RAPPORT 2014 — PERSPECTIEVEN OP DRUGS

EU-drugsagentschap plaatst zes onderwerpen in de spotlights met nieuwe online analyses

(27.5.2014, LISSABON **EMBARGO tot 10:00 WET/tijd in Lissabon**) Het **EU-drugsagentschap (EMCDDA)** publiceert vandaag niet alleen het **Europees Drugs Rapport 2014: Trends en ontwikkelingen**, maar voegt ook zes nieuwe onderwerpen aan de serie **Perspectieven op drugs (Perspectives on drugs – POD)**. In deze laatste selectie van interactieve online analyses wordt een geavanceerd overzicht gegeven van de stand van zaken van enkele van de belangrijkste aspecten van de situatie rond drugs in Europa. De PODs behandelen de volgende onderwerpen: toenemende bezorgdheid over het gebruik van stimulerende middelen, nieuwe ontwikkelingen op de Europese cannabismarkt en vooruitgang op het gebied van onlinehulpverlening en analyses van het afvalwater.

Synthetische cathinonen: ongerustheid over lokale en nationale toename van injecteren

Er zijn tussen 2005 en 2013 meer dan 50 synthetische cathinone derivaten (stimulerende middelen) waargenomen via het **Europese systeem voor vroegtijdige waarschuwing (Early Warning System — EU-EWS)**. Onder de door het EU-EWS waargenomen stoffen bevinden zich: mefedrone (in 2010 aan controlemaatregelen onderworpen in de EU); MDPV (risico in april 2014 beoordeeld); en pentedrone. Synthetische cathinonen kunnen in poedervorm worden gesnoven of als tabletten geslikt; het **EMCDDA** doet momenteel onderzoek naar de onrustwekkende toename van het gebruik van deze stoffen.

Hoewel het injecteren van cathinonen geen wijdverspreid Europees probleem is, komt het in sommige landen (**Tsjechië, Duitsland, Ierland, Spanje, Oostenrijk, Polen, Finland, Zweden** en het **Verenigd Koninkrijk**) lokaal voor onder groepen drugsgebruikers met een hoog risico. In **Hongarije** en **Roemenië** is het injecteren van deze stoffen echter veel vaker waargenomen. Zo is uit een landelijk onderzoek naar omruilprogramma's voor naalden en spuiten in **Hongarije** gebleken dat 36 % van de cliënten in 2012 cathinonen als primaire drug injecteerde.

Een steeds meer verontrustende ontwikkeling — vooral waargenomen onder groepen mannen die seks hebben met mannen (MSM) — is het injecteren van verschillende illegale drugs (bijv. cathinonen en methamfetamine) op zogenaamde 'chem sex'-feesten. Tot nu toe is deze risicovolle nieuwe vorm van drugsgebruik, verbonden met riskante seksuele handelingen, in enkele grote steden waargenomen. Gelet op de mogelijke impact van de waargenomen patronen van het injecteren van cathinonen is het een prioriteit voor de volksgezondheid om deze ontwikkeling nauwlettend te monitoren.

Methamfetamine: toenemende bezorgdheid over de opkomst van nieuwe en diverse gebruikspatronen

Methamfetamine is in veel delen van de wereld (bijv. Zuidoost-Azië, de Verenigde Staten) een gangbare stimulerende drug en veroorzaakt al geruime tijd enorme problemen voor de volksgezondheid. Hoewel het gebruik van methamfetamine in Europa historisch gezien beperkt is tot **Tsjechië** en **Slowakije**, worden er nu ook op andere plaatsen en onder diverse bevolkingsgroepen nieuwe gebruikers en gebruikspatronen

waargenomen. Voorbeelden hiervan zijn onder andere het *snuiven* van methamfetamine (poeder) door recreatieve gebruikers in **Duitsland**; het *roken* van 'crystal meth' door injecterende opioïdengebruikers in **Griekenland, Cyprus en Turkije**; en het *injecteren* van de drug met andere stoffen door MSM (zie hiervoor).

In deze nieuwe analyse kijkt het **EMCDDA** naar de uitdagingen die er vandaag de dag op het gebied van de gezondheids- en sociale aanpak van deze drug zijn. Hoewel er geen goedgekeurde geneesmiddelen voor de behandeling van methamfetamineverslaving bestaan, zijn psychosociale interventies doeltreffend gebleken. Het agentschap zegt hierover: "Het huidige methamfetamineprobleem in Europa heeft verschillende gezichten en er moeten gepaste oplossingen worden ontwikkeld die speciaal zijn afgestemd op lokale gebruikspatronen en problemen".

Evaluatie van de ontwikkeling van geneesmiddelen ter behandeling van cocaïneverslaving

Cocaïne is nog steeds de meest gebruikte illegale stimulerende drug in Europa en de behandeling van cocaïneverslaving blijft een uitdaging. In 2012 noemde 14 % van alle cliënten die zich meldden voor een gespecialiseerde behandeling cocaïne als hun primaire drug. Het **EMCDDA** presenteert vandaag een meta-analyse van zes evaluaties waarin de doeltreffendheid van geneesmiddelen voor het behandelen van cocaïneproblemen en de acceptatie ervan door gebruikers worden onderzocht. De oorspronkelijke evaluaties door de Cochrane-groep voor drugs en alcohol omvatten 92 onderzoeken (85 in de Verenigde Staten) en meer dan 7 000 deelnemers. Hoewel uit deze onderzoeken is gebleken dat sommige geneesmiddelen het verlangen van de gebruiker naar de drug kunnen verminderen, is er tot op heden niet één passende farmaceutische oplossing voor cocaïneverslaving gevonden. Terwijl onderzoek op dit gebied zich steeds verder ontwikkelt, blijven psychosociale interventies de basis voor de behandeling van cocaïnegebruikers vormen (zie video).

Binnenlandse productie van marihuana, een enorme bron van aanbod — geïmporteerde hasj wordt steeds sterker

Europa was heel lang een van 's werelds grootste consumentenmarkten voor cannabis, vooral voor hasj die hoofdzakelijk uit **Marokko** werd geïmporteerd. Jaarlijks wordt in Europa naar schatting ongeveer 2 050 ton hasj en marihuana ('wiet') geconsumeerd. Het **EMCDDA** laat thans zien hoe de consumentenmarkt voor cannabis in Europa momenteel gedomineerd wordt door marihuana, waarbij binnenlandse producenten voor binnenlandse gebruikers produceren. Er worden in Europa steeds meer cannabisplantages ontdekt.

In het afgelopen decennium hebben er in Europa meer inbeslagnames van marihuana dan van hasj plaatsgevonden. Er zijn in 2012 ongeveer 457 000 inbeslagnames van marihuana gemeld, tegenover 258 000 inbeslagnames van hasj. Er zijn in 2012 ongeveer zeven miljoen cannabisplanten in beslag genomen, meer dan 2,5 keer het aantal dat vijf jaar eerder werd gemeld. De innovatie die de laatste jaren heeft plaatsgevonden op het gebied van cannabisproductie geeft reden tot bezorgdheid (zie video), met telers die planten kweken met een hoog THC- (het actieve bestanddeel in cannabis) en een laag CBD-gehalte (een anti-psychotische stof). Hoewel de sterkte van beide vormen van cannabis sinds 2006 is toegenomen, zijn er tussen 2011 en 2012 relatief scherpe toenames van de sterkte van hasj waargenomen (zie cannabis infographic, *Europees Drugs Rapport*, Hoofdstuk 1).

Online-drugshulpverlening — nieuwe manieren om drugsgebruikers te bereiken

Het internet wordt nu algemeen beschouwd als een plausibel alternatief voor het verstrekken van drugs- en alcoholvoorlichting, -preventie en -behandelprogramma's in verschillende situaties. Het **EMCDDA** brengt vandaag ontwikkelingen op het gebied van onlinehulpverlening bij drugsproblemen (*Internet-based drug treatment* — IBDT) in kaart, een ontwikkeling die de laatste 10 jaar erg ontplooid is in Europa, vooral op het gebied van cannabisgebruik. IBDT combineert een aantal evidence-based psychosociale technieken en integreert deze in een nieuw onlinehulpverleningsmechanisme. Zonder hierbij het belang van het beschermen van gegevens en anonimiteit uit het oog te verliezen, zijn de mogelijke voordelen van deze nieuwe vorm van hulpverlening onder andere: bredere geografische dekking; toegang tot

gebruikers die niet door gespecialiseerde drugshulpverlening bereikt kunnen worden; en snellere hulpverlening (geen wachttijden). Naarmate IBDT-programma's steeds beter worden, kunnen deze een bruikbare aanvulling op traditionele behandelmethoden gaan vormen en nieuwe manieren bieden om hulpbehoevende drugsgebruikers te bereiken (zie video).

Meest omvangrijke analyse van afvalwater in verschillende steden vandaag gepubliceerd

Vandaag worden tevens de resultaten van het, tot nu toe, grootste Europese project op het gebied van afvalwateranalyse gepubliceerd. In het kader van dit project is het afvalwater van meer dan 40 steden (21 landen) geanalyseerd om zo een overzicht te krijgen van het drugsgebruik van hun inwoners. De resultaten van dit onderzoek worden in een speciale **EMCDDA** POD opgenomen. Het afvalwater van ongeveer 8 miljoen mensen is geanalyseerd op sporen van vijf illegale drugs: amfetamine, cannabis, cocaïne, ecstasy en methamfetamine (persbericht 5/2014).

De resultaten geven een waardevolle momentopname van de drugs die in de betrokken steden in omloop zijn en bieden zo inzicht in regionale verschillen op het gebied van drugsgebruik. Zo zijn er in westelijke en enkele zuidelijke steden hogere concentraties cocaïne aangetroffen en lagere concentraties in noordelijke en oostelijke steden. Gebruik van amfetamine, hoewel relatief gelijk verdeeld, komt het meest voor in het noorden en noordwesten van Europa. Methamfetamine, dat voorheen maar weinig gebruikt werd en zich vooral tot Centraal-Europa beperkte, lijkt nu aan een opmars bezig te zijn. Uit de analyse van de wekelijkse gebruikspatronen bleek in de meeste steden een scherpe stijging van concentraties cocaïne en ecstasy in het weekend, terwijl methamfetamine en cannabis evenrediger over de week verdeeld leken te zijn.

Voorzitter van de raad van bestuur van het EMCDDA, João Goulão: "Dit jaar geeft het EMCDDA een overzicht van een groot aantal nieuwe uitdagingen op het gebied van stimulerende middelen en andere drugs. Het agentschap bestudeert de opkomende en groeiende wetenschappelijke basis voor het behandelen van problemen die verbonden zijn met het gebruik van cocaïne, methamfetamine en cannabis. Het belang van psychosociale interventies is hierbij een gemeenschappelijk element. Deze interventies vormen een belangrijk onderdeel van therapeutische instrumenten waarmee we op de drugsproblematiek van vandaag kunnen reageren".